

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор Сумського
державного університету

І. О. Школьник

02 2024 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Артюхова Артема Євгеновича
на тему «Управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного
регулювання національної економіки», поданої на здобуття наукового ступеня
доктора економічних наук за спеціальністю
08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Рецензенти д.е.н., проф. Бойко А. О., д.е.н., проф. Кузнєцова А.Я., д.е.н., проф. Таранюк Л.М. розглянувши докторську дисертацію Артюхова Артема Євгеновича та наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати докторської дисертації, прийняли такий висновок щодо дисертаційної роботи на тему «Управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки».

1. Актуальність теми дослідження.

«Стратегія сталого розвитку України до 2030 року» визначає дві важливі тези, які мають бути прийняті до уваги під час забезпечення процесів управління в усіх галузях національного господарства: інноваційне спрямування розвитку, яке ґрунтується на активному використанні знань і наукових досягнень, а також поліпшення якості життя населення держави у сприятливому соціально-економічному середовищі.

На даний час в державі продовжують реалізовуватись реформи в освітній і науковій діяльності. Реформи відбуваються на тлі масштабного скорочення можливостей бюджетного фінансування сфери вищої освіти і науки, що вимагає виваженої пріоритезації регуляторних інтервенцій, науково-обґрунтованого оцінювання їх соціально-економічних наслідків, просторової, часової та фінансової оптимізації механізмів їх реалізації.

Серед регуляторних механізмів, які наразі забезпечують управління якістю освітньо-наукової діяльності на засадах прозорості і конкурентної боротьби, слід виділити наступні: порядок проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності (2018); формула розподілу видатків державного бюджету на вищу освіту між

зкладами вищої освіти (2019); положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (2019); дорожня карта з інтеграції науково-інноваційної системи України до європейського дослідницького простору (2021).

Наведені регуляторні акти та механізми, закладені в них, потребують удосконалення з огляду на підвищення значущості міжнародних рейтингів при оцінці якості освітньо-наукової діяльності, необхідності враховування комплексних показників ефективності трансферу інновацій, акредитації освітніх програм, відгуків стейкхолдерів тощо. Розроблення дієвих алгоритмів формування політики підтримки (у тому числі фінансової) закладів освіти в конкурентному середовищі з урахуванням їх результативності у досягненні ключових показників, рейтингових позицій та інших елементів зовнішньої оцінки якості має стати системним і гнучким технологічним процесом з можливістю тестування його ефективності на різних етапах життєвого циклу.

Важливість вдосконалення алгоритмів управління якістю освітньо-наукової діяльності та введення регуляторних механізмів її фінансування в умовах пріоритетизації фінансування обороноздатності України зумовлює необхідність пошуку інноваційних інструментів управління якістю освітньо-наукової діяльності. Це повинно створити необхідне підґрунтя поступального становлення освіти і науки в Україні без якого неможливий розвиток національної економіки. Саме якісні зміни освітньо-наукової діяльності в Україні спроможні сформувати суспільство нової формації, яке зможе протистояти внутрішнім та зовнішнім викликам.

Недостатній обсяг державного фінансування освітньої галузі, який частково компенсується підтримкою міжнародних донорів спонукає до пошуку регуляторних механізмів раціонального розподілу коштів, який має ґрунтуватись на доказових індикаторах освітніх і наукових досягнень.

З огляду на це, тема дисертаційної роботи Артюхова А.Є. є актуальною та має важливе значення, оскільки пов'язана із вирішенням актуальної науково-прикладної проблеми створення комплексного підходу до державного управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки.

2. Зв'язок роботи з державними чи галузевими науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота Артюхова А. Є. на тему «Управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки» виконана в межах наукових напрямів Сумського державного університету.

Зокрема, результати дослідження дисертанта містяться у науково-дослідних роботах «Коопетиція «бізнес – освіта – наука»: інституційно-економічні моделі трансферу інновацій для національної безпеки та сталого розвитку» (№ д/р 0122U000772), «Конвергенція економічних та освітніх трансформацій у цифровому суспільстві: моделювання впливу на регіональну та національну безпеку» (№ д/р 0121U109553), «Реформування системи освіти впродовж життя в Україні для запобігання трудовій еміграції: коопетиційна модель інституційного партнерства» (№ д/р 0120U102001), в межах виділеного Міністерством освіти і науки України Сумському державному університету базового фінансування наукової діяльності (наказ МОНУ від 16.04.2021 р. № 434, договір БФ/24-2021), у яких автор брав участь як виконавець.

До звітів з науково-дослідних робіт ввійшли пропозиції дисертанта щодо алгоритмів забезпечення якості освітньо-наукової діяльності, управління якістю освітньо-наукової діяльності в контексті трансферу технологій, формалізації причинно-наслідкових зв'язків між цифровізацією національної економіки та ключовими детермінантами якості вищої освіти, алгоритмів управління якістю освітніх програм із медицини та менеджменту спорту.

Результати досліджень дисертанта також використані в рамках проєктів Erasmus+ «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia» (618940-EPP-1-2020-1-UA-EPPKA2-CBHE-JP), «With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe» (ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH-101048055), «Open Science and Education in Europe: success stories for Ukrainian academia» (ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH-101085198), проєктів Американських рад з міжнародної освіти «Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project (№SUP30016CA001, SUP30019CA0316), «Seeding Academic Integrity in Secondary School» (№SLMAQM17CA2015) та «Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ» (№SUP30020CA0215), проєктів від посольства США в Україні «Nationwide digital platform for professional development of developers of university quality assurance strategies» (№SUP30021GR3093), «Introduction of Academic Integrity Requirements into the Educational Process in Colleges and Technical Schools» (№ 350-05292018), «Development of new electronic instruments for academic integrity promotion in Ukrainian Universities» (№SUP30018GR0204), проєктів Міжнародного фонду досліджень освітньої політики «Сприяння реформам у вищій освіті України з погляду розвитку академічної доброчесності», «Нова система акредитації як засіб забезпечення якості та подолання корупції в вищій освіті», проєкту «Формування мережі експертів із забезпечення якості вищої освіти, що реалізовувався Центром досліджень вищої освіти (Чеська Республіка) та Міністерства освіти і науки України.

До звітів наведених вище міжнародних проєктів, ввійшли пропозиції дисертанта, зокрема, щодо трансформації інструментарію управління якістю освітньо-наукової діяльності під впливом цифровізації суспільно-економічних відносин, оцінювання якості освітньо-наукової діяльності в закладі вищої освіти та кумулятивного впливу на розвиток галузі освіти в масштабах національної економіки загалом, використання акредитації освітніх програм як інструменту державного регулювання національної економіки застосування контролю за додержанням принципів академічної доброчесності як регуляторного інструменту в системі управління національним господарством.

3. Особистий внесок здобувача.

Здобувачем детально проаналізовано проблематику дослідження, сформовано і розроблено основну ідею дисертації, розвинені наукові положення системного підходу до вирішення важливої наукової проблеми створення комплексного опису процесу державного управління якістю освітньо-наукової діяльності. Артюховим А. Є. узагальнено та структуровано науковий доробок у сфері управління якістю освітньо-наукової діяльності у контексті державного регулювання національної економіки. Запропоновано методологічний підхід до оцінювання якості вищої освіти. Дисертантом розроблено методологічне підґрунтя формалізації причинно-наслідкових зв'язків між цифровізацією національної економіки та детермінантами якості вищої освіти, методологію дослідження ролі та місця якості наукової діяльності у забезпеченні соціально-економічного прогресу. Удосконалено наукові засади виявлення країн-бенчмарків для України у розбудові національної регуляторної політики управління якістю наукової діяльності та трансферу інновацій та методологію державного стимулювання трансферу інновацій через вибір оптимальної моделі взаємодії «наука – бізнес». Артюхов А. Є. поглибив методичні основи стимулювання трансферу інновацій на основі поєднання SPACE та TRL/IRL аналізу та реалізації державної програми переходу ЗВО до моделі підприємницького університету. Дисертантом удосконалено методологію врахування результатів акредитації освітніх програм в процесі управління якістю освітньо-наукової діяльності та методологію визначення обсягів базового фінансування ЗВО за результатами державної атестації в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності з урахуванням результативності трансферу наукових досягнень у підготовку кваліфікованого випускника. Сформовано концепцію «чорної», «сірої» та «білої» скринь для опису механізмів управління якістю освітньо-

наукової діяльності та макро- мезо- та мікрорівнях. Артюхов А.Є. поглибив наукове підґрунтя розгляду управління якістю освітньо-наукової діяльності як технічної системи та безперервного технологічного процесу та методологію тестування систем забезпечення якості освітньо-наукової діяльності на основі аналогій з розробкою та тестуванням програмного забезпечення.

Результати наукового дослідження, які виносяться на захист, отримані дисертантом особисто і знайшли відображення в опублікованих працях. Внесок автора у публікації, опубліковані у співавторстві, наведено у списку публікацій.

4. Достовірність положень, висновків та рекомендацій, що сформульовані у дисертаційному дослідженні.

Аналіз дисертаційної роботи Артюхова Артема Євгеновича, а також ознайомлення з його науковими працями дають підстави зробити висновок про те, що наукові висновки, положення та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, характеризуються належним рівнем обґрунтованості та достовірності.

У дисертаційній роботі проведено аналіз наукових публікацій вітчизняних і зарубіжних науковців стосовно розбудови систем управління якістю освітньо-наукової діяльності та пошуку ефективних механізмів регулювання освітньо-науковою сферою, проаналізовано законодавчі та нормативно-правові документи, дані національних та міжнародних статистичних порталів в галузі освіти, науки, соціально-економічних показників функціонування, матеріали рейтингів, звіти органів виконавчої ради.

Для розв'язання поставлених завдань та досягнення мети дисертації використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження на основі фундаментальних положень економічної теорії, теорії управління, державного регулювання національної економіки, економіко-математичного моделювання. В дисертаційному дослідженні, зокрема, використано такі методи: логічного узагальнення та наукової абстракції, індукції й дедукції; порівняльного та статистичного аналізу, метод аналогій, метод «чорної», «сірої» та «білої» скринь, метод Ісікави та цикл Демінга; стохастичний фронтірний аналіз для виробничої функції Кобба – Дугласа за інваріантною в часі моделлю неефективності, модель «CІPO» (context-input-process-output), експлораторний факторний аналіз (EFA) за методом факторів головних компонент (PCF); векторна авторегресійна модель (VAR-модель) і тест казуальності Грейнджера; кореляційно-регресійний аналіз, метод головних компонент, метод одночасних структурних рівнянь, кластеризація методами k-

середніх та Уорда; факторний аналіз, методи SPACE-RL TRL, IRL, метод конкордації Кендала, DEA-аналіз (модель Чарнса – Купера – Роудса), метод розгортання функцій якості; непараметричний кореляційний аналіз та коефіцієнтний аналіз; уніфікований метод нормалізації даних і метод одночасних структурних рівнянь; системно-структурний, функціональний та компаративний аналіз; методи IDEF0, IDEF3, QC-QA, AGILE, SCRUM, DIKW + DM.

5. Наукова новизна одержаних результатів.

Дисертаційне дослідження Артюхова А. Є. містить наукові результати, що підкріплені емпіричними розрахунками.

Вперше:

– закладено методологічний базис щодо опису динамічної системи «управління якістю освітньо-наукової діяльності», в якому вона представлена такою, що спроможна забезпечити взаємодію з іншими системами управління національною економікою, здатна до зміни своєї структури та алгоритму функціонування залежно від зовнішніх та внутрішніх важелів впливу, характеризується набором індикаторів впливу на якість та результативність політик державного регулювання національної економіки в цілому, а також в освітній і науковій галузі зокрема. Представлення системи управління якістю освітньо-наукової діяльності у такому комплексному та гнучкому вигляді дозволяє враховувати результативність її функціонування (ефективність трансферу інновацій в реальний сектор економіки та підготовку кваліфікованих кадрів, перспективність моделі підприємницького університету та різних моделей його фінансування) та при розробленні регуляторної політики враховувати не лише формальні показники масштабу та структури, а й показники результативності (у тому числі економічної), видимість рейтинговими агенціями, якість оцінок внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів;

– сформовано концепцію оцінювання якості освіти з використанням моделі технічної ефективності, яка дозволяє на основі вхідних індикаторів, які характеризують властивості національних освітніх систем, з урахуванням індикаторів контексту визначити індикатори якості освіти та ранжувати країни з досліджуваної вибірки за рівнем якості вищої освіти. Як наслідок, виділено країни-лідери за результуючим показником рівня якості освіти та основні індикатори розвитку і гальмування, регулювання яких може бути покладено в основу державної політики забезпечення якості освіти в системі управління національним господарством;

– створено методичне підґрунтя до визначення причинно-наслідкових зв'язків між рівнем цифровізації національної економіки та індикаторами якості вищої освіти. Як результат, запропонований алгоритм дозволив визначити тип та характер зв'язків між парами визначених індикаторів, часовий проміжок для констатації факту та величини впливу індикаторів цифровізації на індикатори якості освіти, що створює базис для формування регуляторних важелів підвищення рівня цифровізації національної економіки та вдосконалення механізмів управління якістю освіти;

– встановлено прямий вплив якості наукової діяльності на соціальний та економічний прогрес в державі. Це дає підстави для створення науково обґрунтованого базису для оцінки ролі та місця системи управління якістю наукової діяльності як регуляторного механізму в національній економіці.

Удосконалено:

– теоретико-методичні основи формування віх для імплементації регуляторних механізмів управління якістю наукової діяльності на базі аналізу індикаторів наукової результативності країн-бенчмарків та їх кластерізації за рівнем якості наукової діяльності. Це дозволяє при формуванні регуляторних механізмів управління національною економікою використати досвід країн з вищих за рейтингом кластерів, які демонструють сталу або поступальну динаміку забезпечення якості наукової діяльності та характеризуються високими показниками трансферу інновації;

– наукові основи формування алгоритму оптимального перетворення наукового продукту на інновацію з впровадженням в реальному секторі національної економіки, який враховує потенціал розробника наукового продукту та замовника, який буде виводити його ринок. Запропонований покроковий алгоритм вибору оптимальної моделі взаємодії в системі «наука – бізнес» дозволяє визначити сприятливий ландшафт взаємодії та регулювання з боку державних органів в контексті управління національною економікою та формування економічних важелів регулювання економічних процесів, пропонуючи моделі купівлі бізнесом наукового продукту з подальшою його комерціалізацією та продажем інновації або спільної роботи розробника наукового продукту та бізнесу для створення та трансферу інновації;

– методичний базис формування політики державного регулювання якості вищої освіти, в основу якого покладено модель підприємницького університету зі зростанням обсягів спеціального фонду як компенсаторного механізму зменшення обсягів державного фінансування. Це дає можливість вдосконалити систему державного регулювання освітньої галузі в умовах збільшення видатків на обороноздатність та забезпечити фінансову стабільність функціонування

університетів в умовах зменшення державної підтримки (обсягів загального фонду);

– методичне підґрунтя для введення до системи управління якістю освітньо-наукової діяльності інструмента оцінки результатів та якості акредитації освітніх програм. Як наслідок, композитний індикатор результатів акредитації освітніх програм може стати додатковим важелем при здійсненні формульного розподілу обсягів державного фінансування між закладами вищої освіти та інструментом державного регулювання національної економіки на шляху до моделі підприємницького університету;

– науковий базис диференціації обсягів базового фінансування ЗВО за результатами державної атестації в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності з урахуванням трансферу отриманих наукових результатів у визначеній галузі знань в якість підготовки кваліфікованих кадрів, показники ефективності університету в цілому, рейтинг серед внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Це дає можливість запропонувати вдосконалений алгоритм державного регулювання обсягів базового фінансування як економічного важеля в управлінні національної економіки з урахуванням композитного індикатору, що характеризує рівень якості освітньо-наукової діяльності в межах конкретної галузі знань.

Набули подальшого розвитку:

– систематизація та кластеризація детермінант управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки, яка дозволила здійснити контекстуально-часовий і просторово-часовий аналізи розвитку політик управління якістю в освітній і науковій сферах та обрати визначальні детермінанти в якості індикаторів для подальшого моделювання управлінських і регуляторних механізмів. Це дозволило створити підґрунтя для розробки регуляторних механізмів, що дозволять забезпечити трансформацію закладів освіти від традиційної моделі надавачів освітніх послуг до створення навчально-науково-виробничих хабів;

– методичне підґрунтя до стимулювання трансферу інновацій в рамках державної політики управління якістю наукової діяльності на різних рівнях, в якому передбачено аналіз стратегії виведення наукового продукту на ринок та оцінку рівня його технологічної та інноваційної готовності для впровадження в реальний сектор національної економіки. Завдяки представленому рішенню здійснюється вибір шляху виведення наукового продукту на ринок (у відповідь на запит ринку або як інноваційна пропозиція) та обрати політику державного регулювання трансферу інновацій для кожного із запропонованих шляхів;

– наукові основи опису нематеріальної динамічної системи «якість освітньо-наукової діяльності» із застосуванням концепції скринь, яку традиційно імплементують для моделювання фізичних систем в інженерії. Це дозволило змоделювати функціонування системи управління якістю освітньо-наукової діяльності на макро-, мезо- та мікрорівнях при визначеному наборі вхідних і вихідних параметрів роботи системи, параметрів управління системою та її характеристик, параметрів збурення, а також систематизувати причини різної ефективності систем управління якістю освітньо-наукової діяльності при однакових вихідних умовах (державних регуляторних механізмах управління національною економікою);

– науковий підхід до управління якістю освітньо-наукової діяльності, який представляє цю систему як безперервний технологічний процес, який має чотири основні операції (визначення «двигуна», «робочого органу» «передавального механізму» та ланки регулювання «первинний прилад – перетворювач або сенсорна частина – вторинний прилад або виконавча частина») та описується як технічна система. В результаті застосування такого підходу створено вдосконалений механізм державної підтримки, що визначає каталізатори та інгібітори в процесі забезпечення якості освітньо-наукової діяльності, на основі яких формується політика державного регулювання у цій галузі;

– методичні основи для реалізації процесу тестування динамічної системи «якість освітньо-наукової діяльності», в яких використано аналогії з процесом тестування програмного забезпечення та гнучкий алгоритм двоетапного тестування. Такий підхід дозволяє реалізувати багатоциклове тестування державного регуляторного механізму управління національною економікою в частині управління якістю освітньо-наукової діяльності на кожному етапі його розроблення з ідентифікацією та усуненням системних помилок.

6. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях, персональний внесок здобувача.

Наукові результати опубліковано в 65 наукових працях загальним обсягом 49,87 друкованих аркушів, з яких особисто автору належить 31,57 друкованих аркушів, із яких 8 розділів у колективних монографіях, 35 статей у наукових журналах, що індексуються наукометричними базами (з них 29 - у наукових виданнях України; 6 – інших держав; 12 – індексуються базами Scopus та/або Web of Science), 22 публікації у збірниках матеріалів конференцій (з яких 11 індексуються базами Scopus та/або Web of Science).

7. Апробація результатів.

Основні результати дисертаційної роботи реалізовано як практичні рекомендації у діяльності органів державної влади, міжнародних фондів та профільних громадських організацій. Методологія та методичні засади комплексного оцінювання якості освітніх програм у закладах вищої освіти викристано у діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; державного регулювання якості освітньо-наукової діяльності в контексті розбудови систем забезпечення академічної доброчесності – у діяльності Міністерства освіти і науки України; державного регулювання якості освітньо-наукової діяльності під впливом цифровізації суспільно-економічних відносин – у діяльності Міжнародного благодійного фонду «Міжнародний фонд досліджень освітньої політики»; розбудови системи управління якістю освітньо-наукової діяльності та забезпечення академічної доброчесності у закладі освіти – у діяльності ГО «Інноваційний університет»; модернізації системи управління якістю освітньо-наукової діяльності під впливом суспільних соціально-економічних трансформацій - у діяльності Департаменту освіти і науки Сумської обласної військової адміністрації; удосконалені сценарії управління якістю освітньої діяльності – у діяльності Східноєвропейської асоціації громадянської освіти.

Як член Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти дисертант приймав участь у розробленні та впровадженні Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, Рекомендацій ЗВО щодо розвитку систем забезпечення академічної доброчесності, Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, а також у підготовці річних звітів Національного агентства за 2020-2023 роки та звіту самооцінювання Національного агентства. Розробки щодо забезпечення якості освітньо-наукової діяльності за рахунок створення системи дотримання академічної доброчесності прийняті до уваги під час розроблення відповідних політик в рамках діяльності підкомісії 303 «Академічна доброчесність» НМК сектору вищої освіти Міністерства освіти і науки України (голова підкомісії), робочої групи «Research Integrity» (European Council of Doctoral Candidates and Junior Researchers, член робочої групи) та освітніх матеріалів в рамках діяльності робочої групи Educational Materials on Academic Integrity (European Network for Academic Integrity, член робочої групи).

Результати дисертації використовуються в навчальному процесі Сумського державного університету при викладанні дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень».

8. Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності.

За результатами перевірки дисертаційної роботи Артюхова А. Є. на наявність ознак академічного плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism встановлено коректність посилань на першоджерела інформації для текстових запозичень, а також ілюстративного матеріалу. Не виявлено випадків навмисних спотворень, ознак фальсифікації даних. Отже, порушень академічної доброчесності не виявлено.

9. Відповідність фаху.

Дисертація Артюхова А. Є. за темою, предметом, об'єктом дослідження та змістом визначених завдань, науковою новизною та практичними результатами, теоретико-практичною цінністю відповідає спеціальності 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

У ході перевірки дисертаційної роботи не виявлено зауважень щодо суті самої роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертаційна робота Артюхова Артема Євгеновича на тему «Управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки» є завершеною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати щодо створення системного підходу до державного управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі управління національною економікою. Робота характеризується єдністю змісту, послідовністю викладу матеріалу, відповідає принципам академічної доброчесності і свідчить про особистий внесок здобувача в науку.

2. У 65 наукових працях автора повною мірою висвітлено зміст дисертації, з них 8 розділів у колективних монографіях, 35 статей у наукових журналах, що індексуються наукометричними базами (з них 29 – у наукових виданнях України; 6 – інших держав; 12 – індексуються базами Scopus та/або Web of Science), 22 публікації у збірниках матеріалів конференцій (з яких 11 індексуються базами Scopus та/або Web of Science).

3. Дисертаційна робота Артюхова Артема Євгеновича на тему «Управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки» відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17 листопада 2021 року зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України № 502 від 19 травня 2023 року.

4. З урахуванням значення виконаної роботи та актуальності проведених досліджень дисертаційна робота Артюхова Артема Євгеновича на тему «Управління якістю освітньо-наукової діяльності в системі державного регулювання національної економіки» рекомендується до представлення на розгляд у спеціалізовану вчену раду Д 55.051.06 на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Рецензенти:

Доцент кафедри економічної кібернетики
Сумського державного університету,
доктор економічних наук, професор

Антон БОЙКО

Професор кафедри фінансових технологій
і підприємництва
Сумського державного університету,
доктор економічних наук, професор

Анжела КУЗНЕЦОВА

Професор кафедри
міжнародних економічних відносин
Сумського державного університету,
доктор економічних наук, професор

Леонід ТАРАНЮК